

Remissvar avseende Boverkets extra remiss angående förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål

CBA har tagit del av Boverkets förslag och vill anföra följande:

I det reviderade förslaget finns fortfarande en märklig rättslig situation avseende hanteringen av "mindre avvikelser". Enligt texten står Boverket fortfarande fast vid tidigare bedömning att "byggnadsnämnden inte bör fatta ett särskilt beslut om mindre avvikelser", eftersom "det är **byggherren**, som i sin projektering, på ett ansvarsfullt sätt **ska avgöra** om en **mindre avvikelse** från en föreskrift **kan tillämpas**". Det enda kravet man ställer i förslaget är att "skäl för mindre avvikelser ska dokumenteras i samband med projekteringen", utan att precisera hur denna dokumentation ska gå till. Vid bygglovprövningen är det sedan "**byggnadsnämnden** som ska **fatta beslut om mindre avvikelser** från utformningskraven **medges eller inte**". Boverket skriver vidare att det "**är lämpligt** att det framgår av byggnadsnämndens beslut vilka skäl som finns för att medge mindre avvikelser", och att byggnadsnämnden "**om lämpligt** kan referera till de skäl som byggherren dokumenterat", och att nämnden, om den inte medger mindre avvikelser "**normalt bör** motivera detta i avslagsbeslut". (All fetstil är vår markering.)

Dessa formuleringar väcker en rad av frågor:

Vad betyder det att byggherren ska avgöra om mindre avvikelser kan tillämpas, om det ändå är byggnadsnämnden som fattar beslutet? Vad innebär isåfall "avgöra"?

Varför finns det inget formalielkrav på hur mindre avvikelser ska dokumenteras? Varför ska den dokumenteras "i projekteringen" och inte i bygglovansökan? I projekteringen framställs en mängd dokument som inte nödvändigtvis är offentliga handlingar.

Varför är det inget skall-krav att skälen till att medge mindre avvikelser ska framgå av bygglovbeslutet?

Kan byggnadsnämnden hitta på andra skäl till att medge mindre avvikelser än de byggherren dokumenterat? Det står ju i texten att det är byggherren som avgör detta, och som har dokumentationsskyldigheten.

Varför är det inget skall-krav att ett avslagsbeslut ska motiveras?

Formuleringar av typen "det är lämpligt att" och "normalt bör" öppnar för juridiska oklarheter. Bygglovhanteringen är en del av plan- och byggprocessen där konsekvenserna blir uppenbara för allmänheten, både byggherrar och grannar. Det är därför angeläget att den processen utformas med största möjliga transparens och tydlighet. Lagtext ska skrivas så att det framgår vem som ansvarar för vad, och beslut ska motiveras, oavsett om det är beviljande eller avslag. En granne kan ofta vilja överklaga ett beviljat bygglov, och en byggherre kan vilja överklaga ett avslag. Boverket skriver själva på sin hemsida, angående motivering av lovbeslut, med hänvisning till Förvaltningslagen (2017:900) 32 §:

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagörande motivering, om det inte är uppenbart obehövt. Det innebär att beslut om bygglov, marklov och rivningslov ska motiveras.

CBA menar att lagtexten borde skrivas så att det tydligt framgår att det är byggnadsnämnden som fattar beslut om mindre avvikelser kan medges eller ej, och att skälen för detta skall framgå av bygglovbeslutet, oavsett om det är ett beviljande eller ett avslag.

CBA genom Kaj Granath och Ola Nylander